

Tanums kommun

bun.diarium@tanum.se

Rektorn vid Lurs skola

carina.romgard@tanum.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Lurs skola
i Tanums kommun

Tillsyn i Lurs skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tanums kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Lurs skola besöktes av Skolinspektionen den 30 augusti 2013.

Fakta om skolan

Lurs skola är en skola för elever i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6. Skolan är belägen i det lilla samhället Lur, 12 km från centralorten Tanumshede i Tanums kommun. Skolan har fem elever i förskoleklass och 41 elever i årskurserna 1 till 6. Eleverna är åldersintegrerade vilket innebär att årskurserna 1 och 2 undervisas gemensamt, årskurserna 3 och 4 gemensamt samt årskurserna 5 och 6 gemensamt. Skolan leds av en rektor som även är rektor för Tanumskolan 3-6 och Hedeskolan F-2 i Tanums kommun. Skolan har inte gjort någon sammanställning av elevernas kunskapsresultat. Lärare och rektor uppger i intervju att enstaka elever inte nådde kunskapskraven för årskurserna 3 och 6 i enstaka ämnen under läsåret 2012/13.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att kvalitetsarbetet vid Lurs skola behöver bli mer systematiskt. Skolan utgår från ett s.k. klassläraresystem där respektive klasslärare har god kännedom vilka kunskapsresultat eleverna i deras klass når. Skolan saknar emellertid sammanställningar av skolans samlade resultat och rektorn och lärarna gör inga skolövergripande analyser av elevernas kunskapsresultat.

Motsvarande brister i systematik finns i skolans värdegrundsarbete. Lärarna för vissa diskussioner med eleverna om hur man ska bete sig mot varandra för att alla ska trivas och vid de tillfällen när personalen ser att elever blir utsatta för kränkningar agerar de för att stoppa kränkningarna. Dock visar tillsynen att skolan måste bli bättre på att involvera eleverna i kartläggningen av vilka åtgärder som behövs för att förbättra tryggheten på skolan. Skolan måste också systematisera värdegrundsarbetet genom att sätta upp tydliga mål för arbetet och följa upp att det som föreslagits faktiskt genomförts samt utvärdera vilken effekt åtgärderna har haft.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda. Mot den bakgrunden fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tanums kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 december 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Tanums kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Vid skolan ska det bedrivas ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Signaler om kränkande behandling ska anmälas till huvudmannen.
- Skolans plan mot kränkande behandling ska dels ange de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året dels innehålla en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 6 kap. 7 och 8 §§ skollagen. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska redovisas i efterföljande års plan. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolans lärare uppger i intervju att de i klassråden tillsammans med eleverna diskuterar tryggheten på skolan. Vid dessa tillfällen försöker de informera sig om hur eleverna mår och om någon blir utsatt för kränkande behandling. Detta bekräftas i intervjuer med skolans elever. Vidare berättar lärare och elever att skolan regelbundet har s.k. stormöten då all personal och alla elever på skolan samlas. Enligt lärare och elever kan frågor som rör elevernas trygghet och sko-

lans värdegrund tas upp under stormötena. Vidare genomför kommunen en enkätundersökning varje år med elever i årskurserna 2 och 5. I enkäten ingår vissa frågor som rör elevernas trygghet. Rektorn uppger att hon fått ta del av resultatet men inte hunnit diskutera det med lärarna och låta det ligga till grund för eventuella åtgärder för att förbättra tryggheten på skolan. Vidare säger lärarna och rektorn att skolan inte har genomfört enkäter eller motsvarande för att kartlägga förekomsten av kränkningar bland elever i övriga årskurser. Elever från flera årskurser uppger i intervjuer med Skolinspektionen att det ganska ofta händer att elever slår sig eller att elever hamnar i bråk när de befinner sig på baksidan av skolan under rasterna. Eleverna säger att skolans personal trots detta oftast inte rör sig i dessa områden av skolgården. I intervjuer med skolans lärare och rektor framkommer att skolan inte genomfört någon kartläggning med eleverna för att kunna få vetskap om detta och eventuellt vidta åtgärder för att förbättra trygghet för eleverna.

Skolan har ett dokument benämnt "Likabehandlingsplan" som innefattar en likabehandlingsplan och en årlig plan mot kränkande behandling. Vid granskning av planen framgår inte att de allmänt hållna åtgärderna utgår från en aktuell kartläggning av vilka behov verksamheten har. Planen innefattar rutiner för hur skolan ska agera om en elev kränker en annan elev. Planen saknar dock rutiner för hur skolan ska agera om en vuxen kränker en elev. Vidare saknar planen en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Vidare uppger rektorn att skolan saknar rutiner för att informera huvudmannen vid signaler om kränkningar av elever.

Utredningen visar att skolan arbetar för att skapa en trygg miljö och motverka kränkningar men att detta arbete inte är målinriktat. Skolans personal informerar sig på olika sätt om hur eleverna mår och om någon blir utsatt för kränkande behandling. Detta arbete behöver emellertid förbättras och systematiseras så att skolan kan försäkra sig om att de åtgärder som vidtas utgår från de faktiska behov som finns i verksamheten. Utredningen visar även att skolans plan mot kränkande behandling inte lever upp till författningarnas krav. Detta då den dels saknar rutiner för hur skolan ska agera om vuxna kränker elever, dels saknar en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

6 kap. 6-8 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Tanums kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.
- Rektor ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

I skollagen anges att rektorn ansvarar för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

De intervjuade klasslärarna uppger att de "har bra koll" på hur det går kunskapsmässigt för deras "egna elever" och att de vid behov ofta för informella samtal med kollegorna om hur det går för vissa av eleverna. Lärarna säger emellertid att de inte genomför strukturerade sammanställningar av resultaten och därmed heller inga jämförelser och analyser av skolans samlade resultat. Rektorn uppger att hon har god kännedom om vilka resultat eleverna når på de nationella ämnesproven och vilka elever i årskurs 6 som inte fått betyget E eller högre. Rektorn har gjort en sammanställning av elevernas kunskapsresultat. I intervju med lärarna framkommer emellertid att de inte tagit del av den skolövergripande sammanställningen av resultaten. Vidare uppger lärare och rektor att de inte har satt upp konkreta utvärderingsbara mål för hur verksamheten ska kunna utvecklas.

Vidare framkommer i intervjuer med lärare, elever och rektor att skolan inte följer upp och utvärderar om de åtgärder som planeras att genomföras för att skapa en trygg miljö för eleverna faktiskt genomförs och huruvida de genomförda åtgärderna har en positiv inverkan på tryggheten för eleverna.

Av utredningen framgår att det på skolan inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Utredningen visar förvisso att lärarna har vetskap om resultaten på klassnivå, men att skolan saknar rutiner för att sammanställa, analysera och dokumentera kunskapsresultaten på skolnivå. Det får till följd att rektor och lärare inte har någon fullständig bild av resultaten på skolnivå som underlag för att kunna analysera resultaten. Därmed saknar skolan även ett fullständigt underlag för att systematiskt kunna planera hur verksamheten ska kunna utvecklas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Tanums kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Av skollagen framgår att det för elever i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot målen ska stödjas.

Vid granskning av dokument samt i intervju med rektorn framkommer att Tanums kommun har en kommunövergripande, s.k. central elevhälsa, som ska arbeta mot kommunens skolor. Rektor uppger i intervju att en skolsköterska finns tillgänglig för eleverna på skolan en gång per vecka. Övrig personal från den centrala elevhälsan anlitas av skolan endast vid behov. I intervjuer med lärare, rektor och företrädare för elevhälsan framkommer att skolan vid behov tar hjälp av elevhälsans personal för att utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd. Vidare framkommer att personal från den centrala elevhälsan, exempelvis logoped, ibland används för att genomföra särskilda stödinsatser vid skolan. I intervjuer med rektor, lärare och företrädare för elevhälsan framkommer dock att skolan inte regelbundet anlitar elevhälsopersonal, exempelvis skolpsykolog och kurator, för att bedriva ett förebyggande elevhälsoarbete.

Utredningen visar att Lurs skola inte bedriver ett förebyggande elevhälsoarbete. Detta då elevhälsans personal, förutom skolsköterskan, endast anlitas vid behov. Skolans elevhälsoarbete kan därför inte anses vara hälsofrämjande och förebyggande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Gerhard Eriksson och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Daniel Talje
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.